
VIŠE OD ČETRDESET GODINA ZOBOZDRAVSTVENOG VESTNIKA

Ljubo Marion

Univerzitetna stomatološka klinika, Ljubljana

Odmah nakon Drugoga svjetskoga rata u Ljubljani je osnovano Društvo zubozdravstvenih radnika Slovenije, jedno od rijetkih u svijetu, koje uključuje u jedinstvenu organizaciju tri temeljna profila u stomatologiji: liječnike stomatologe, zubne tehničare i zubne asistentice. Zubozdravstveni vestnik je glasilo toga društva već od prosinca 1945. godine, kad je izašao prvi broj i izlazi neprekidno još uvijek. S ponosom ističemo da je naš časopis toliko star koliko i naša sloboda.

Zubozdravstveni vestnik je stručno glasilo slovenskih zubozdravstvenih radnika, a ujedno i službeno glasilo. Kroz svih 42 godine časopis su uređivala samo tri urednika, što nam se čini rijetkošću. Prvi urednik je bio profesor dr. Lojze Brenčič, koji je djelovao od osnivanja časopisa do 1951. godine. Naslijedio ga je profesor dr. Valter Krušič, koji je uređivao časopis do 1961. godine kada ga je preuzeo profesor dr. Rajko Sedej, a uređuje ga i sada. Svaki urednik je dao svoj osobni pečat Zubozdravstvenome vestniku i naravno takav kakvog je zahtjevalo vrijeme i dopuštale prilike te nalagalo osobno stvaralaštvo urednika. Posebno snažan osobni doprinos dao je Zubozdravstvenom vestniku njegov zadnji urednik. Njemu pripadaju zasluge za formu i sadržaj sadašnjeg Zubozdravstvenoga vestnika.

U 40 volumena, koji su izašli do 1985. godine, bilo je napisano 8350 stranica Zubozdravstvenoga vestnika, što predstavlja trajan zapis slovenskog stomatološkog stvaralaštva. Zubozdravstveni vestnik ima slijedeće stalne rubrike: 1. uvodnik, koji ukazuje na i rješava aktualna društveno politička pitanja struke i slovenske zubozdravstvene službe, 2. znanstveno-istraživački, pregledni i stručni članci, koji su neposredan izraz domaćeg stomatološkog stvaralaštva. Oni čine jezgru časopisa. Ti članci pisani su na temelju suvremenih znanstvenih i stručnih pogleda i služe stručnom usavršavanju te kao materijal za učenje studentima stomatologije. Članke priređuju nastavnici i suradnici fakulteta kao i ostali liječnici stomatolozi.

Zubozdravstveni vestnik nema stalnih rubrika za pojedine stomatološke discipline kao što je to običaj u većini časopisa. Uzrok tome je premalena baza stručnjaka autora. Treći važan dio časopisa čine članci »Iz prakse za praksu«, koji su zanimljivi za svakodnevni rad jer obogaćuju stručnu problematiku. Četvrtu rubriku čine recenzije, kongresne i druge obavijesti. U petoj rubrici sadržane su društvene vijesti koje obavještavaju članstvo o društvenim aktivnostima.

Časopis se razmjenjuje za časopise iz cijeloga svijeta, a citira se u Index to Dental Literature. Lektor časopisa je već 42 godine ista osoba,

---

slavist i danas akademik, profesor dr. Tine Logar. Njegova zasluga je zajedno s urednicima časopisa, posebno s profesorom Sedejem, da Zobozdravstveni vestnik posvećuje posebnu pažnju slovenskom stomatološkom izrazu, te da je lijep slovenski jezik dio uređivačke politike stručnog časopisa.

Prof. dr. Rajko Sedej izdao je dvaput Bibliografiju Zobozdravstvenog vestnika kao njen urednik. Prvi put je to bilo 1962. godine, a drugi put 1979. povodom trideset pete obljetnice izlaženja časopisa. Prigodom dvadeset pete i četrdesete obljetnice izašla su dva posebna jubilarna zbornika Zobozdravstvenoga vestnika u kojima su odjeli Univerzitetske stomatološke klinike prikazati svoju djelatnost. Godine 1986. izašao je prvi suplement Zobozdravstvenoga vestnika na engleskom jeziku, a nadamo se narednim, možda u suradnji s ostalim jugoslavenskim časopisima.

Odrednice što ih je zapisao glavni urednik prof. dr. Rajko Sedej još 1962. godine, vrijede i danas. Citiram: »Namjena glasila je ostala i danas stručno izobrazavati zubozdravstvene kadrove, podizati stručnu razinu i utemeljiti slovensku stomatologiju u inozemstvu. Osim toga, glasilo oblikuje socijalističkog zubozdravstvenog radnika, koji treba da sa suvremenim pogledima, najnovijim rezultatima stomatološke znanosti i struke, aktivno sudjeluje u izgradnji socijalizma. Budući da je Društvo zubozdravstvenih radnika udružilo sve profile ovoga kadra, Zobozdravstveni vestnik je povezo sve zubozdravstvene radnike u pisanju znanstvenih rasprava i stručnih članaka. Zobozdravstveni vestnik objavljuje originalne znanstvene i stručne članke, obavijesti o istraživačkom radu, stručne preglede, priloge iz prakse za praksu s općim stručnim sadržajem, recenzije domaćih i inozemnih stručnih knjiga, stručne i kongresne poruke, referate iz inozemne literature i društvene vijesti, te rješava pitanja doktrine i raspravlja o društvenopolitičkim pitanjima u stomatologiji. Istovremeno obogaćuje slovenski jezik sa stručnim izrazima i sudjeluje u razvoju medicinske izobrazbe.«

Za svoj doprinos slovenskoj stomatologiji »Zobozdravstveni vestnik« odlikovan je 1970. godine Ordenom zasluga za narod sa srebrnom zvijezdom, a Društvo i glavni urednik odlikovani su povodom 40. obljetnice Ordenom rada sa zlatnim vijencem. »Zobozdravstveni vestnik« je bio i ostat će ogledalom slovenske stomatologije.

Prijevod sa slovenskog
I. Škrinjarić